

Załącznik 1.

Sprawozdanie z działalności Biblioteki Uniwersyteckiej za rok 2010

Uwagi wstępne

Rok 2010 w dziejach Biblioteki Uniwersyteckiej zapisze się jako rok zrealizowania zapowiedzianego od lat remontu konserwatorskiego głównego gmachu. Sytuacja finansowa Uczelni, a co się z tym wiąże także Biblioteki nie okazała się zła, co pozwoliło na realizację wielu działań merytorycznych. Podjęliśmy dodatkowo wiele zadań specjalnych, zrealizowaliśmy nowatorskie pomysły, które jak sądzimy zostały pozytywnie odebrane przez użytkowników.

Największymi problemami poza ciągle pogarszającą się sytuacją magazynową, była nienajlepsza sytuacja w zakresie uposażeń pracowników i blokada etatów. Nadal nie udało się do końca wprowadzić założeń polityki płacowo-kadrowej. Wdrażane rozwiązanie systemowe zostało zachwiane przez pewną przypadkowość decyzji płacowych. Nieplanowana blokada etatów, która nie była prowadzona w sposób strategiczny, nie pozwalała na kształtowanie właściwej polityki kadrowej. Oszczędzanie na pojedynczych etatach bibliotekarzy, zrozumiałe z uwagi na korzyści finansowe, powinno być jednak rozważane w kontekście strat, jakie mogą być wywołane w funkcjonowaniu Biblioteki, czy też ujmując problem szerzej w jej negatywnym odbiorze społecznym. Przekłada się także na obraz całej Uczelni. Trudno bowiem realizować coraz mniejszym zespołem pracowników nowe, świadomie podejmowane w zakresie obsługi użytkowników zadania. Trudno myśleć o realizacji nowych pomysłów dotyczących wydłużenia czasu pracy BU np. w dni świąteczne czy w okresie wakacji, bezproblemowym utrzymaniu (tak ciepło przyjętej) usługi Ask a librarian, czy na koniec prowadzenia tak ważnego dla uczelni zadania jakim jest administrowanie AMURem.

Sytuacja finansowa kraju, przekładająca się także na Uczelnię i BU (budżet zwiększony w stosunku do roku 2009 tylko o 2%) nakazywały prowadzenie działań oszczędnościowych, które w rezultacie spowodowały, że przyznany Bibliotece budżet nie został wykorzystany. Wpłynęło na to kilka czynników. Poza oszczędnościami wynikającymi ze wspomnianego

zablokowania etatów, należy także wymienić decyzję MNiSzW o centralnym zakupie kilku podstawowych baz danych (co zwolniło nas z ich zakupu) oraz nie zrealizowanie zakupów w zakresie wyposażenia BU w meble i sprzęt, co podyktowane było trwającym kilka miesięcy remontem. Niestety wskazać należy, że dochody BU nie są na tyle duże, by samodzielnie udźwignąć pewne zakupy sprzętowe. Jeśli do tego dodamy zmianę założeń polityki finansowania nauki, pozbawiającej jednostki takie jak centralna biblioteka uczelni możliwości samodzielnego aplikowania o środki, konieczne staje się zwiększenie poziomu ich finansowania ze środków uczelni. Pozwalamy sobie wyrazić zdanie, że np. tak podstawowe kwestie jakimi są zakup sprzętu i dostępu do Internetu bezprzewodowego powinny być finansowane właśnie ze środków centralnych. Niestety te inwestycje musieliśmy sfinansować samodzielnie. Nie jesteśmy jednak w stanie pokryć kosztów odtworzenia sprzętu w Pracowni Digitalizacji czy zakupu skanerów dla czytelników. Przypomnijmy, że to BU jako pierwsza biblioteka w Poznaniu testowała te urządzenia, ale zakupiły je dla swych Bibliotek Uniwersytet Medyczny, Politechnika Poznańska oraz ostatnio Uniwersytet Ekonomiczny. Wskazać należy na nierozwiązany problem magazynowania zbiorów. Cieszy zapowiedź wprowadzenia do mapy drogowej inwestycji UAM budowy magazynu składowego na Morasku po 2016 roku. Niestety wolne miejsca magazynowe zostaną zagospodarowane przez nowość do połowy 2011 roku. Jedną z koncepcji zagospodarowania majątku uczelnianego zakładała przeznaczenie na cele magazynu obiektu przy ul. Międzychodzkiej. Koncepcje te wielokrotnie popieraliśmy, wierząc, że obiekt ten na wiele lat rozwiązałby problemy magazynowania zbiorów jako składnica centralna, zastępująca pomniejsze magazyny. Dlatego ze strachem przyjmujemy informacje nie tylko o sprzedaży tego obiektu ale i kolejnego przy ul. 28 Czerwca 1956 rok. W tych dwóch obiektach mamy bowiem zmagazynowane ok. 500.000 wol. Powtórzyć należy stwierdzenie, że BU z uwagi na przypisane jej zadania statutowe będzie tworzyła zasoby polimedialne, co nie powinno pozwalać na formułowanie osobom postronnym opinii o całkowitym przejściu na e-źródła, a tym samym rozwiązaniu problemu magazynowania zbiorów. Będziemy zawsze dokumentować i archiwizować dorobek naukowy akademickiego Poznania, nie mówiąc o zbiorach specjalnych czy materiałach bibliotecznych wchodzących w skład Narodowego Zasobu Bibliotecznego. Oczywiście wiele źródeł współczesnych kupujemy już także w postaci elektronicznej, co w sposób szczególny przekłada się na zmiany w zakresie struktury udostępniania. Gromadzenie zrealizowane zostało na poziomie zadawalającym zarówno pod

względem finansowym jak i ilościowym. Wszystkie wpływy były regularnie opracowywane w systemie bibliotecznym. Po raz kolejny cieszy fakt dobrej współpracy z Narodowym Uniwersalnym Katalogiem Centralnym (NUKAT). Wraz z dużą ilością pobranych rekordów rośnie pozycja Biblioteki, która w znacznym stopniu nasycza katalog tak opisami jak i hasłami wzorcowymi. W uznaniu zasług dla rozbudowy katalogu centralnego nasza Biblioteka wraz z czterdziestoma innymi bibliotekami w kraju została wytypowana do współpracy przy projekcie **NUKAT – Autostrada Informacji Cyfrowej** integrującej katalogi lokalne z bazą NUKAT. Biblioteka podejmowała wysiłki na rzecz podnoszenia jakości obsługi użytkowników oraz ożywiania współpracy na linii biblioteka-czytelnik. Cieszy fakt, że prowadzone przez nas działania zostały pozytywnie odebrane. Dotyczyły one uregulowania zasad obsługi: wdrożenia usługi wypożyczeń nocnych zbiorów prezencyjnych z czytelni i magazynu, wydłużenia czasu otwarcia czytelni do 22.00 w czasie sesji, usprawnienia w systemie zamówień i rezerwacji pozycji wypożyczonych, w tym rozszerzenia tej usługi na księgozbiór wypożyczalni, a także rozwinięcia usługi **Ask a librarian**. Formą ożywienia współpracy z użytkownikiem było zarówno zapraszanie ich do proponowania zakupu zbiorów bibliotecznych (elektroniczne wskazwanie tytułów do zakupu), założenie profilu BU na portalu społecznościowym Facebook, oganizowanie forum dyskusyjnego, wysyłanie mailingu z bieżącymi informacjami z Biblioteki. Ten kierunek działań będzie kontynuowany i rozwijany. Celem powyższych działań jest także znalezienie nowej drogi dla BU w sytuacji wspomnianych zmian w strukturze udostępniana. Pokazują one, że nasze działania rozbudowy e-zasobów przyniosły skutek. Już blisko 60% zarejestrowanych udostępnień to udostępnienia elektroniczne. Z drugiej strony wzrosła liczba udostępnień tradycyjnych. Wynika z tego, że czytelnicy chętnie przychodzą fizycznie do biblioteki, gdy wiedzą, że ich zamówienie zostanie zrealizowane, że książka będzie na nich czekać. W wyniku prac porządkowych w systemie, a także w zasobie zmalała liczba niezrealizowanych wypożyczeń z powodów zagubienia czy wypożyczenia. Należy nad tym nadal pracować oraz zastanowić się nad zmianami w zakresie prezencyjności udostępniania. Wspomniane bowiem obserwacje każą zauważyć, że należy gromadzić w jeszcze większym stopniu jednoegzemplarzowo zasób tradycyjny, stary poddawać selekcji, ale przedłużać godziny otwarcia czytelni i w nich, na miejscu a nie poprzez wypożyczenie do domu, udostępniać poszukiwane materiały. Zasoby elektroniczne udostępniać w gmachu w każdym miejscu poprzez sieć bezprzewodową, ale także w jak największym stopniu poza BU. Takiemu spojrzeniu powinna towarzyszyć także:

zmiana w polityce retrokonwersji, a więc uprzystępniania elektronicznej informacji o dawnym zasobie i digitalizacji zasobów własnych. W pierwszym zakresie doświadczenie pokazuje, że przeszło 99% zamówień jest składanych wyłącznie na książki ujęte w katalogu komputerowym. Tradycyjnie prowadzona retrokonwersja przez długie lata przenosiłaby do niego informacje z katalogu kartkowego. Należy więc zdigitalizować w maksymalnie krótkim czasie katalog kartkowy tak, aby czytelnicy mogli poprzez komputery przeszukiwać jego zawartość i zdalnie zamawiać pozycje. To powinno „ujawnić” cenne, a dotąd niewykorzystywane materiały, a tym samym spowodować wzrost ich udostępniania. Zakładamy przy tym, że zainteresują one szerszą niż tradycyjną grupę naszych użytkowników, co każe także myśleć o szerszym otwarciu biblioteki na ich potrzeby. Wspomniana digitalizacja winna w jeszcze szerszym zakresie i szybszym tempie obejmować te wszystkie materiały, które wzbudzają zainteresowanie czytelników. WBC jest bowiem przeglądana i wykorzystywana przez wszystkich bez wyjątku, co sprawia że informacja o naszych zasobach, dobra opinia o UAM roznosi się bez żadnych ograniczeń. W tak rozumiane działania promocyjne, marketingowe realizowane na rzecz uczelni wpisuje się także otwarte w roku sprawozdawczym, pierwsze polskie repozytorium instytucjonalne AMUR. I w tym wypadku dokładać należy starań aby ta nowatorska usługa rozwijała się bezproblemowo. Będzie to możliwe nie tyle poprzez intensyfikację działań ze strony BU, co przez zrozumienie jej znaczenia przez pojedynczych pracowników uczelni oraz redakcje czasopism wydawanych na uczelni, a jednocześnie zapewnienie przez Uczelnię podstawowych narzędzi sprzętowych np. serwera, pozwalającego bez strachu myśleć o posadowieniu na nim uzyskanych materiałów. Rozumiejąc wagę współpracy z otoczeniem, zmodyfikowano wewnętrzny system zbierania informacji oraz zasad jej dystrybuowania na zewnątrz BU. System ten dostosowano do wymogów USI. Nadal zgodnie z założeniami kształtowanej kultury organizacyjnej dbano o rozwój pracowników, tworzenie warunków dla realizacji hasła „biblioteki uczącej się”, w tym o szerokie włączanie wszystkich zainteresowanych do współzarządzania instytucją, współodpowiedzialności za nią, systemowego rozumienia zależności wewnętrznych dla zapewnienia jej jak najlepszego funkcjonowania. W tym wypadku realizowane to było przez działanie zespołów zadaniowych, ale i udział szerszej niż w roku ubiegłym grupy osób współpracujących przy realizacji Aska. W roku 2011 chcielibyśmy rozszerzyć grupę czynnie działających bibliotekarzy dziedzinowych. Rozwój pracowników to udział dużej grupy w realizacji prac dydaktycznych, szkoleniowych, warsztatowych także na rzecz bibliotekarzy

środowiska oraz udział w konferencjach, kursach, wyjazdach krajowych i zagranicznych. Kontynuowano prowadzenie wspólnie z Instytutem Filologii Polskiej specjalnych Studiów Podyplomowych z zakresu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa pod nazwą własną Nowoczesna biblioteka multimedialna. Doświadczenie z ich realizacji pozwala stwierdzić, że z kilku względów realizacja tej idei jest nadzwyczaj korzystna. Pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej pełnili funkcję opiekunów merytorycznych nad działalnością bibliotekarzy systemu biblioteczno-informacyjnego UAM. Organizowali i przeprowadzali regularne konsultacje i warsztaty z bibliotekarzami bibliotek wydziałowych z zakresu opracowania formalnego, rzeczowego i czasopism. Dzięki uruchomieniu specjalnego bufora kontrolowali wszystkie nowoutworzone przez nich opisy bibliograficzne. W związku z zakupem ministerialnym Wirtualnej Biblioteki Nauki pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej przeprowadzali cykle szkoleń dla bibliotekarzy sieci z wykorzystywaniem tej kolekcji źródeł elektronicznych. Uczelnia może poszczycić się jednym z najbardziej skomputeryzowanych systemów biblioteczno-informacyjnych w Polsce. Nie byłoby to możliwe gdyby nie strategiczna działalność Biblioteki Uniwersyteckiej konsekwentnie dążącej do uruchamiania w bibliotekach kolejnych modułów systemu Horizon. Bibliotekarze Biblioteki Uniwersyteckiej administrują dziś 29 skomputeryzowanymi bibliotekami, prowadzą szkolenia ze wszystkich modułów (gromadzenia, katalogowania, udostępniania, czasopism), przygotowują i konfiguruje usługi systemowe (elektronicznych zamówień, rezerwacji, prolongat), uruchamiają dla nich programy okołohorizonowe (m.in. statystyki odwiedzin, wykorzystania księgozbiorów podręcznych, elektronicznego skontrum) i aplikacje (usuwanie zamówień, rezerwacji, wykazów przeterminowanych i nieodebranych zamówień). W celu wypracowania spójnej polityki informacyjnej w zakresie gromadzenia, opracowania i udostępniania, Biblioteka Uniwersytecka, zgodnie z zapisami Statutu UAM, nadzoruje prace ujednociające techniki biblioteczne w całym systemie.

II. Organizacja

1. Struktura organizacyjna Biblioteki Uniwersyteckiej w okresie sprawozdawczym nie uległa zmianie. Z dniem 01.07. funkcję wicedyrektora ds. zasobu objął mgr Piotr Marcinkowski kierując odpowiednio oddziałami: Gromadzenia i Uzupełniania

Zbiorów, Opracowania Formalnego Zbiorów Nowych, Opracowania Czasopism i Wydawnictw Ciągłych, Opracowania Rzeczowego Zbiorów oraz Magazynowania i Ochrony Zbiorów. Wicedyrektor mgr Piotr Karwasiński odpowiadając za pion usług, pełni bezpośredni nadzór nad oddziałami: Udostępniania Zbiorów, Informacji Naukowej, Komputeryzacji i Zespołem Bibliotekarza Systemowego. W gestii dr Artura Jazdona, Dyrektora BU pozostają oddziały: Zbiorów Specjalnych, Kontroli Zasobu, Prac Naukowych, Dydaktycznych i Wydawniczych, Administracyjno-Gospodarczy oraz Archiwum.

2. Rada Biblioteczna odbyła 5 posiedzeń. Jak co roku, zgodnie ze swymi statutowymi uprawnieniami, przedyskutowała i przyjęła sprawozdanie roczne oraz opiniowała sprawy personalne. W ramach pozostałych posiedzeń omawiano projekt zmian w zasadach udostępniania, propozycje zmian organizacyjnych.

3. Dyrektor wydał 4 zarządzenia wewnętrzne regulujące zasady obiegu informacji w BU, udostępniania zbiorów oraz powołania zespołu ds. szczególnych zagrożeń. Kontynuowano proces regulowania uposażeń stosownie do założeń polityki kadrowo-płacowej.

4. Wykorzystanie etatów:

Grupa pracownicza	Liczba etatów	Liczba etatów
	2010	2009
- bibliotekarze dyplomowani	26	28
- służba biblioteczna	124,75	123.16
- inżynierjno-techniczni	8	8
- administracja	5	5
- obsługa	30	30
razem	193,75	194,16

Stan etatowy Biblioteki Uniwersyteckiej nie zmienił się oficjalnie w porównaniu z rokiem poprzednim, choć ich wykorzystanie było mniejsze w związku z prowadzoną polityką nie

zatrudniania nowych pracowników na zwolnione etaty i wynosił na koniec roku 194,16 etatu. Zatrudnione w BU były 194 osoby - 70 mężczyzn (36%) i 124 kobiety (64%).

Struktura wykształcenia kadry:

Wykształcenie	Ilość osób 2010	%		
- wyższe	123	63,4%		
- średnie biblioteczne	6	3,1%		
- średnie	28	14,4%		
- zasadnicze	25	12,9%		
- podstawowe	12	6,2%		

W porównaniu z poprzednim rokiem struktura zatrudnienia zmieniła się minimalnie.

Działania Biblioteki wspomagali wolontariusze.

5. Absencja chorobowa wraz z opieką i urlopami macierzyńskimi wyniosła na 1 osobę 14,90 dnia (2009 – 15,22 dnia).

6. W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono żadnych działań w zakresie zmiany uposażeń.

Średnia płaca brutto - bez premii - wynosiła dla:

- bibliotekarzy dyplomowanych 3214,93 (2009 -3.226,60 zł
- służba biblioteczna 1773.22 (2009 -1.737,87) zł
- inżynieryjno-technicznych 2175,45 (2009 - 2.310) zł
- administracji 1717,50 (2009 - 1.784,16) zł
- pracowników obsługi 1146,54 (2009 - 1.152,85) zł

7. Wszyscy pracownicy otrzymali:

- w listopadzie jednorazowo dodatkowe wynagrodzenie (tzw. „karpiove”) w wysokości 500 zł.,
- z funduszu socjalnego kwotę 700 zł (na pełen etat, dla pracujących minimum 1 rok).

Legitymacje uprawniające do korzystania ze zniżki 50% za przejazdy koleją otrzymali pracownicy zainteresowani, po wpłaceniu kwoty 43 zł.

8. Z funduszu nagród 42 osoby otrzymały nagrody w łącznej wysokości 40.800 zł., a 4 bibliotekarzy dyplomowanych z funduszu przeznaczonego dla nauczycieli akademickich.

Niestety należy powtórzyć stwierdzenie wyrażane już w poprzednich latach, że niski poziom płac nie pozostawał w żadnym stosunku do wymagań kwalifikacyjnych i obciążenia personelu, które wzrosły niewspółmiernie w związku z transformacją Biblioteki, podejmowaniem nowych wyzwań i zadań, znacznym wzrostem liczby studentów w ostatnich 15 latach oraz realizacji zwiększonych oczekiwań użytkowników. Jediną możliwością poprawy sytuacji w tym zakresie stawało się pozyskiwanie środków na realizację pewnych zadań w postaci prac zleconych. Żałować należy, iż nie zdołano w całości wprowadzić w życie założeń systemu płacowo-kadrowego. Mimo, iż BU w budżecie na rok 2010 miała przyznane środki na fundusz osobowy, nie został on wykorzystany zgodnie ze swym przeznaczeniem.

III. Finanse

1. Budżet Biblioteki Uniwersyteckiej wyniósł po jesiennej **korekcie 14.950.000 zł (2009 - 14.666.000 zł)**, a więc był o 2% wyższy od środków roku poprzedniego. Budżet Biblioteki stanowił jednak tylko **3,05%**, w stosunku 3,2 % w roku poprzednim w budżecie Uczelni, co nie jest dobrą tendencją.

Zgodnie z konstrukcją budżetu Uczelni Biblioteka otrzymała środki z wyszczególnieniem tylko dwóch grup kosztów:

- wynagrodzenia z pochodnymi 8.300 tys. zł
- zakup książek, czasopism i baz danych 2.050 tys. zł

Inne wydatki (łącznie z gromadzeniem zbiorów specjalnych) pokryte miały być z pozostałych środków.

Dla potrzeb wewnętrznych budżet ten podzielono dla większej kontroli, a następnie wykorzystano następująco (w tys. zł)*:

Dział budżetu	Plan	Wykonanie	%
1. Wynagrodzenia z pochodnymi w tym:	8.300	7.445,99	89,71
osobowy fundusz płac	6.165	5.586,86	90,62
bezosobowy fundusz płac	300	353,59	117,86
"13 pensja"	462	461,80	99,96
2. Odpisy na fundusz zakładowy	400	313,42	78,36
3. Amortyzacja	80	83,28	104,10
4. Zakup książek	750	790,41	105,39
5. Zakup czasopism i baz danych	2.050	1.626,61	79,35
6. Zbiory specjalne,	400	425,29	106,32
7. Druki, wyposażenie i inne materiały	320	233,82	73,07
8. Usługi obce i wewnętrzne	650	606,57	93,32
9. Podróże krajowe i zagraniczne	100	44,88	44,88
10. Koszty utrzymania obiektu	1.900	1.923,50	101,24
Ogółem	14.950	13.493,78	90,26

* Dane wg Kwestury UAM na dzień 01.03.2011

Wydatki budżetu zostały zrealizowane na poziomie 90%, co spowodowane zostało przede wszystkim nieobsadzeniem wszystkich etatów oraz nieregulowaniem wniosków awansowych na poziomie uzgodnionym w polityce kadrowo-płacowej. W sytuacji niskich zarobków bibliotekarzy, stałego ich kształcenia zawodowego, podejmowania nowych zadań, plusowego wyniku budżetu uczelni, sytuacja powyższa nie jest zrozumiała.

Drugie źródło oszczędności (przeszło 420 tys. zł.), powstało wskutek decyzji MNiSzW, o centralnym zakupie podstawowych baz danych, co zwolniło uczelnie z obowiązku ich samodzielnego finansowania.

W dziale „wyposażenie i inne materiały” nie wykorzystano blisko 90 tys. przeznaczonych na zakup mebli z powodu nie rozstrzygnięcia w terminie przetargu ogólnouczelnianego.

Uwzględniając inflację oraz podwyżki cen (szczególnie zakupu lub organizacji dostępu do zasobów) można stwierdzić, że realne środki pozostające w dyspozycji BU były minimalnie niższe w porównaniu do roku ubiegłego.

Zwrócić uwagę należy na to, iż w związku ze zmianami przepisów prawa BU przestała otrzymywać bezpośrednio środki na działalność statutową, a pośrednio z rezerwy Rektora na badania własne.

Wzorem lat ubiegłych Biblioteka Uniwersytecka starała się samodzielnie pozyskiwać środki na realizację określonych zadań. Pozyskano przeszło 405 tys. zł (2009 - 360 tys. zł.), tj. 2,7 % w stosunku do dotacji budżetowej, w tym:

- Kary	204.455
- Zapisy, aktywacja	122.162
- Dotacja Instytutu Goethego 3.500EURO	14.000
- Sprzedaż wydawnictw	5.425
- Pracownia Mikrofilmowa	42.513
- Pracownia Restauracji	15.196
- inne (aukcje)	1.420
Razem	405.171

Środki uzyskane z kar i zapisów przeznaczono na zakup drobnego wyposażenia, remonty, na opłacenie godzin związanych z realizowanymi zadaniami dodatkowymi (retrokonwersja, przenosiny zbiorów, dyżury sobotnio-niedzielne).

IV. Obsługa administracyjno-gospodarcza. Sprawy techniczne.

1. Przyjęto 53.755 (2009 - 51.418), a wysłano 17.236 (2009 - 17.853) przesyłek, za kwotę 78.880,55 (2009 - 76.969,80 zł). Przy wzroście kosztów usług pocztowych, dążąc do ich globalnego zmniejszania w jeszcze większym stopniu przechodzić należy w kontaktach z partnerami na korespondencje mailową.

2. Wykonane prace inwestycyjno – remontowe:

- Remont holu głównego, pomieszczeń katalogu oraz Czytelni Czasopism ze środków UE – projekt rewitalizacji obiektów UAM
- Montaż utylizatora tlenu etylenu wraz z instalacją kominową,
- Remont kapitalny klatki schodowej w gmachu B
- Remont dachu na nowym magazynie
- Remont pomieszczeń Pracowni Restauracji Książki oraz pomieszczeń wynajmowanych przez Studio Koleckiego
- Remont pomieszczeń Sekcji Inwentarza oraz Sekcji Kupna Czasopism
- Remont toalet publicznych w holu głównym

Przeprowadzanie remontów wskazanych w podpunkcie pierwszym uznać należy za ogromny sukces, gdyż stanowiło to realizację zgłaszanego od wielu lat postulatu. Obciążenie tym zadaniem wpłynęło na mniejszy zakres ilościowy – lecz nie mniej ważnych - innych prac remontowych.

V. Gromadzenie zbiorów

1. Wpływ ogólny oraz ilość materiałów skierowanych do zbiorów przedstawia się następująco (w tys. wol.):

Rok	Wpływ ogółem	Wpływ do zbiorów
2005	186,2	63,7
2006	178,8	62,1
2007	172,8	63,5
2008	169,0	61,0
2009	179,3	69,1
2010	169,7	64,6

2. Wpływ ogólny wg źródeł wpływu (w wol.):

Źródło wpływów	2009	2010
Kupno	22.883	22.035
Wymiana	3.401	3.302
EO	102.155	101.965
Dary	12.548	9.392
Dublety	38.361	32.972
RAZEM	179.348	169.666

3. Z ogólnego wpływu skierowano do dalszego opracowania 64.584 (2009 – 69.097) jednostek (38,1%), co wskazuje, że utrzymano wysoki poziom preselekcji.

Obserwujemy, że w ostatnich latach ilość materiałów wpływających do Biblioteki ulega pewnym wahaniom. Rok sprawozdawczy przyniósł wpływy niższe o 4,3 tys. jednostek niż ubiegły, ale o 3,5 tys. wyższe niż dwa lata temu. Zauważamy praktycznie utrzymanie na identycznym poziomie jak w roku 2009 wpływów z kupna, eo i wymiany, natomiast spadek wpływów z najmniej znaczących w realizowanej polityce zarządzania zasobami źródeł, tj. darów i dubletów.

4. Do dalszego opracowania z poszczególnych źródeł wpływu skierowano :

Źródło wpływu	2009(w jednostkach)	2010 (w jednostkach)	Udział % w wykonaniu 2009	Udział % w wykonaniu 2010
Kupno	21.024	19.537	30,43	30,25
EO	37.269	37.791	53,94	58,52
Wymiana	1.779	1.701	2,57	2,63
Dary	9.025	5.555	13,06	8,60
Dublety	-	-	-	-
RAZEM	69.097	64.584	100	100

Wyliczona powyżej struktura, w stosunku do lat poprzednich i przyjętych założeń, nie uległa zasadniczym zmianom. Udział wpływów z kupna utrzymał się praktycznie na tym samym poziomie. Wzrosły o 4,58% wpływy w przypadku eo. Łącznie z tych dwóch źródeł wpływów, uznanych w polityce zarządzania zasobami za podstawowe, wpłynęło 88,77% (2009 – 85%) wszystkich przybytków, co uznać należy za zjawisko jak najbardziej właściwe.

Łącznie na zakup książek i zbiorów specjalnych przeznaczono 1.273.603 zł (2009 -1.206,4 tys. zł), co oznacza wzrost o 5,6%.

Zakupiono 10.470 jednostek (w tym 5.706 książek krajowych i 1.676 zagranicznych oraz 2.690 zbiorów specjalnych), a także 2.989 (2009- 2.162) nowe e-booki. Dzięki temu użytkownicy mogą korzystać już z 11.922 (2009- 8.933) tytułów książek elektronicznych (2009 – 8.048).

Najważniejsze źródło wpływów stanowił EO (58,52%) i to mimo prowadzenia znacznej jego selekcji (do zbiorów skierowano 37,1% wpływów). Wzrost wpływu z eo dotyczył drugi rok z rzędu wszystkich rodzajów materiałów bibliotecznych.

Po roku wzrostu, w roku sprawozdawczym spadł wpływ z darów. Zjawisko falowania wpływów z tego źródła jest charakterystyczne, powtarzające się dość cyklicznie. Jest ono zależne od ilości i jakości darowanego bibliotece materiału.

Na poziomie roku ubiegłego utrzymało się zagospodarowanie druków zbędnych i dubletów.

5. Wpływ z wymiany, utrzymał się praktycznie na poziomie kilku ostatnich lat. Wymianę, jak w roku ubiegłym, prowadzono z 35 partnerami (w tym 34 bibliotekami zagranicznymi i 1 krajową). Kontrahentom BU wysłano łącznie 2.350 (2009 - 2.377) wol., z których 1.834 (2009 - 1.793) wol. stanowiły publikacje zakupione na ten cel z Wydawnictwa Naukowego UAM. Spośród otrzymanych od partnerów 3.302 (2009 - 3.401) wol. do zbiorów skierowano 1.701 (2009 - 1.779) wol., a więc 51,5 % spośród nich.

6. Liczba tytułów czasopism w wersji print wprowadzanych do zbiorów zwiększyła się w stosunku do roku ubiegłego i wyniosła 4.239, w tym 3.438 polskich oraz 801 zagranicznych (2009 roku, odpowiednio 3.391 i 592, łącznie 3.983). Zapewnialiśmy również użytkownikom elektroniczny dostęp do 55.096 (2009 - 53.425) tytułów. Łącznie więc, użytkownicy mogli korzystać z przeszło 59 tys. tytułów czasopism, co uznać należy za wynik bardzo dobry.

7. Ze 102.584 (2009- 108.392) jednostek wpływów pierwotnych i wtórnych zagospodarowanych przez Sekcję Zagospodarowania Druków Zbędnych żadnej nie skierowano do zbiorów, 10.685 (2009 - 10.712) wol. przekazano bibliotekom sieci, a 26.350 (2009 - 21.515) innym odbiorcom. Celowo zagospodarowano więcej niż w roku ubiegłym, gdyż 37.035 (2009 - 32.227) jednostek tj. 36,1% materiałów, co należy podkreślić z uznaniem. Na aukcję skierowano 32.010 (2009 - 31.063) wol., natomiast na makulaturę przekazano 33.104 (2009 - 44.894) jednostek, a na listę dubletów wpisano kolejnych 435 tytułów.

8. Łącznie na gromadzenie wydano (w zł.):

	2010	2009	zmiany w %	Udział %	
				2010	2009
Czasopisma, e- booki, bazy danych	2.442.737,57*	3.879.731,76**	-37,04	65,72	76,28
Książki	746.574,39	810.400,03	- 7,87	20,08	15,94
Zbiory specjalne	527.028,77	396.011,95	+33,01	14,20	7,78
łącznie	3.716.340,73	5.086.143,74	- 26,9	100,00	100,00

* W tym wydatki BU wyniosły 1.666.512,58 zł, a wydziałów 776.224,99 zł.

** W tym wydatki BU wyniosły 2.243.732,25 zł, a wydziałów 1.635.999,51 zł.

Łączne wydatki na organizowanie dostępów do zasobów zmalały znacznie w stosunku do roku ubiegłego, bo o blisko 27%. W głównej mierze jest to rezultatem decyzji MNiSzW o centralnym sfinansowaniu i posadowieniu na platformie WBN-u pięciu bardzo drogich baz danych, a nie ograniczania ilościowego zakupu którejkolwiek z kolekcji. Wyliczenia powyższej tabeli wskazują na racjonalność i słuszność podjętej decyzji o zakupie centralnym.

9. Utrzymano umieszczanie na stronie www Biblioteki ogólnie dostępnych wykazów: książek poszukiwanych przez Bibliotekę oraz oferowanych przez nią do zbycia dubletów, co jednak wbrew oczekiwaniom, nie wpłynęło w znaczący sposób na współpracę z otoczeniem. Cieszyła się popularnością nowa usługa „zapropnuj kupno”, poprzez którą pragnęliśmy

zaprosić szersze grono użytkowników do współpracy przy wskazywaniu tytułów, które BU winna zakupić do zbiorów.

10. Struktura tematyczna nabytków wprowadzanych do zbiorów nie uległa zasadniczej zmianie w stosunku do roku ubiegłego (zob. zał.), co przy braku negatywnych opinii użytkowników zdaje się potwierdzać słuszność przyjętej i realizowanej polityki gromadzenia.

11. Na podkreślenie zasługuje po raz kolejny aktywny udział w zakupach antykwarycznych, co szczególnie uwidoczniło się, w zakupach zbiorów specjalnych oraz materiałów wchodzących w zakres Narodowego Zasobu Bibliotecznego oraz budowa bazy druków wielkopolskich z lat 1801-1914, która stanowić będzie cenną pomoc w gromadzeniu zbiorów z tego okresu, tak w BU jak i innych bibliotekach miasta.

12. Ogólny stan ilościowy zinwentaryzowanych zbiorów wyniósł na koniec 2009 roku:

Rodzaj materiału	Nowe	Odpisane	Stan
Książki	20.908	11.284	1.638.188
Czasopisma	2.298	110	642.687
Zbiory specjalne	4.790	-	482.952
Razem	27.996	11.394	2.763.827

VI. Opracowanie zbiorów

1. W zakresie opracowania zbiorów utrzymano wzorem lat ubiegłych zasadę opracowywania na bieżąco wszystkich wpływów nowych oraz retrokonwersji zbiorów aktywnych, zaliczanych do Narodowego Zasobu Bibliotecznego czy wchodzących w skład księgozbioru podręcznego czyteln. Utrzymano wysoki poziom współpracy z NUKAT - em, zarówno w zakresie przejmowania rekordów jak i nasycania katalogu rekordami i hasłami opracowanymi w BU.

2. Alfabetyczne dzieł zwartych:

Zadanie	2010	2009
Opracowane rekordy:		
- nowe	4.497	8.012
- przejęte	19.605	20.939
- poprawione	818	817
- wtórne	8.530	8.434
- usunięte	-	-
Hasła khw nowe	5.018	4.637
Poprawione	395	692
Zinwentaryzowano w wol.	27.948*	33.521**
o wartości w zł.	1.268.670,18	1.394.826,31
Wykreślono wol.		-
NUKat przyjął:		
- rekordów	5.361	8.791
- haseł formalnych	5.018	4.637

* w tej liczbie 20.908 rekordów nowości i 7.040 rekordy po retrokonwersji

**w tej liczbie 24.598 rekordów nowości i 8.923 rekordy po retrokonwersji

Ogólnie pracowano na 33.636 (2009 - 38.202) rekordach, z których 24.288 (2009 -28.951) stanowiły rekordy nowe w bazie. Rekordy przejęte stanowiły 72 % (2009 -72%).

3. Czasopisma:

Zadanie	2010	2009
Rekordy bibliograficzne	1.162*	1584**
Rekordy egzemplarzy	1.069	1.234
Rekordy pozycji (wol.)	5.473	5.625
Kontrola	918	1.284

Dopisano w inwentarzu tradycyjnym (wol.)	2.298	3.596
Założono nowych sygnatur:	196	234
NUKAT przyjął:		
rekordów	682	857
haseł formalnych nowych	408	591
haseł zmodyfikowanych	80	161
Skopiowano z NUKATU	504	650
Ilość wol. Czasopism bieżących dopisanych do inwentarzy	2.298	3.596

*w tym 485 nowe, 173 rekordów po modyfikacji i 504 pobrane z NUKATU

** w tym 708 rekordy nowe i 149 po modyfikacji i 727 przejęte z NUKATU

4. Klasyfikacja rzeczowa:

Zadanie	2010	2009
opracowane rekordy: nowe	8.190	7.612
przejęte	13.097	10.911
retrokonwersja	4.535	5.720
łącznie:	25.822	25.739
Sprawdzanie rekordów zwrotów	2.045	2.080
Kontrola haseł przedmiotowych	649	-
NUKAT przyjął:		
- haseł wzorcowych	679	433
- haseł przedmiotowych-rozwiniętych	7.204	7.106

Rekordy przejęte 13.097 stanowiły 50,72% rekordów z 25.822 wszystkich rekordów opracowanych (2009 - 42,4 %).

5. Prace nad katalogiem tradycyjnym objęty:

KATALOG ALFABETYCZNY

Zadanie	2010	2009
Włączono kart	397	590
Wyłączono kart	12.394	8.164
Wyznaczone egzemplarze prezencyjne	612	409
łącznie wyznaczono:	22.044	21.432

KATALOG RZECZOWY

Zadanie	2010	2009
Szeregowanie i włączanie kart	36	276
Szeregowanie, przeklasyfikowywanie i wyłączanie kart	6.037	5.664
Usuwanie kart zagubień	351	749

6. Oddział Kontroli Zasobu, wykonując niezbędne prace nad zamkniętym katalogiem alfabetycznym wyjmował karty "główne" i odsyłaczowe książek poddawanych retrokonwersji, oznaczał książki jednoegzemplarzowe do wyłącznego korzystania na miejscu, prowadził selekcję "retrospektywną", wyznaczał książki do retrokonwersji 4.517 (2009 – 3.041 wol.), do oprawy, scalał wydawnictwa rozproszone i niepełne), sprawdzał zamówienia czytelnicze niezrealizowane z powodu zagubień, współpracował z bibliotekami sieci w zakresie przekazywania im materiałów z zasobu BU. Przystąpiono do ponownego scalania kapsuł, wymiany ich okładek i ich jednolitego opisanie. Prace w zakresie kontroli zasobu i zapisu katalogowego, mimo że czasem niezauważane, trudno uchwytnie i wyliczalne, uważać należy za bardzo istotne dla poprawy informacyjności katalogu, a także poprawy stanu księgozbioru.

7. Bardzo poważne zadania realizowano uczestnicząc w projekcie „NUKat- autostrada informacji cyfrowej” zmierzającym do poprawienia błędów oraz uzupełnienia haseł

wzorcowych, dodania sigła BU. Wysłano do NUKatu plik 87.690 rekordów i w wyniku porównania w bazie BU zastąpiono 45.437 rekordów lokalnych.

VII. Zbiory specjalne

1. Zgromadzono 6.860 (2009 - 3.366) jednostek zbiorów specjalnych. Liczba jednostek pozyskanych drogą kupna wyniosła 1.621 (2009 -1.498), wymiany 10 (12), darów 848 (1.250), zbiorów zabezpieczonych 16 (13), a jako EO 4.365 (876). Różnica pomiędzy rokiem sprawozdawczym, a poprzednim wynika głównie z nadrabiania ubiegłorocznych zaległości w zakresie DŻS, ale także po części ze zwiększonego kupna.

2. Drugi rok z rzędu obserwujemy wzrost gromadzenia tych zbiorów. Nadal starano się aktywnie uczestniczyć w aukcjach, nabywając na nich wartościowy, czasem dość drogi materiał. Wzorem lat ubiegłych starano się równomiernie rozbudowywać wszystkie kategorie zbiorów specjalnych.

3. Opracowano 6.190 (2009-3.309) jednostek, zwracając uwagę nie tylko na opracowywanie nowych wpływów, ale na retrokonwersję starego zasobu.

4. W ramach konserwacji firmy zewnętrzne wykonały konserwację rzadkich obiektów, za 105.000 zł. Samodzielnie wykonano drobne zabiegi konserwatorsko-zabezpieczające (czyszczenie opraw pergaminowych, podklejanie obiektów ikonograficznych i kartograficznych).

5. Pracownia Restauracji Książki wykonała 362 (2009-285) zabiegi konserwatorsko-introligatorskich, w tym pełną konserwację 14 obiektów, konserwację zachowawczą 166 opraw i napraw restauracyjno-introligatorskich 182. Ponadto poddano dezynfekcji przeszło 4,4 tys. jednostek i ręcznie odkwaszono 439 obiektów.

6. Kontynuowano akcję wydzielania, retrokonwersji i przenoszenia zbiorów należących do Narodowego Zasobu Bibliotecznego, podlegającego szczególnej ochronie sprawowanej przez Oddział Zbiorów Specjalnych.

7. Z czytelni Oddziału skorzystało 1.253 (2009 - 1.416) czytelników, którym udostępniono łącznie 6.975 (2009 - 5.571) obiektów oraz 1.191 nagrań.

8. Do Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej wprowadzono 12.739 (2009 - 6.975) pozycji, dzięki czemu na koniec roku sprawozdawczego liczba pozycji wprowadzonych przez BU do WBC wyniosła łącznie 39.582.

VIII. Przechowywanie i ochrona zbiorów

1. Przemieszczanie i porządkowanie zbiorów realizowane było z trochę mniejszym natężeniem niż w roku ubiegłym, obejmując 167,5 tys. wol. (2009 – 361tys.), w celu zagęszczenia zbiorów i maksymalnego wykorzystania powierzchni magazynowej.

2. Z powodu wyczerpania się rezerwy przestrzeni magazynowej i przechowywania części zbiorów w magazynach zastępczych ich udostępnianie było utrudnione.

3. Przystosowano technicznie do udostępniania 35,8 tys. (2009 - 36,9) woluminów książek i czasopism.

4. Sekcja Skontrum w ramach bieżącej kontroli księgozbioru, sprawdziła 104 tys. (2009 - 103.000) sygnatur stwierdzając 1323 zagubienia. Prowadzono równocześnie szereg prac związanych z dalszym porządkowaniem kuponoteki i kont wypożyczalni oraz sprawdzaniem zamówień czytelniczych niezrealizowanych z powodu stwierdzenia zagubienia. Stwierdzono większą niż w roku ubiegłym ich liczbę, bo 1.778 (2009 - 1.307). Kontynuowano akcję wpisywania do bazy komputerowej sygnatur książek wycofanych lub zagubionych, odnotowując 1.440 sygnatur (2009 – 1.200) co umożliwia sprawniejsze prowadzenie typowego skontrum.

5. Oprawiono łącznie 3.378 (2009 - 4.607) wol., w tym Pracownia Restauracji Książki w ramach godzin służbowych 1.531 (2009 - 1.229), a zakłady zewnętrzne 1.847 (2009 - 2.122).

6. W ramach drobnych prac konserwatorsko-introligatorskich, wykonano również 63 (2009 – 18) pudła, 4 futerały na zbiory (2009 - 11), 522 teczki (2009 – 803), 2,8 tys. (2009 - 3,3) okładek do kapsułek katalogowych.

7. Dla UAM wykonano: 12 tub na dyplomy h.c., 67 różnego rodzaju pudeł, a także 8 opraw.

8. Dezynfekcją materiałów w komorze próżniowej objęto łącznie 4.416 wol. dla BU (2008 – 4,6 tys. wol.) i 350 obiektów dla podmiotów zewnętrznych.

9. Pracownia Mikrofilmowa wykonała 262 (2009 – 206) filmy, tj. przeszło 101 (2009 -90,8) tys. klatek mikrofilmowych oryginałów oraz 354 (2009 – 470) filmy diazo, czyli przeszło 154 (2009 – 203) tys. klatek. W ramach skanowania wykonano łącznie blisko 231,5 tys. plików (2009 – 198 tys.) i 16 tys. (2009 - 19,1) wydruków. Wykonano 46 tys. (2009 – 96 tys.) kserokopii z mikrofilmów i oryginałów.

IX. Udostępnianie zbiorów

1. W zakresie zamówień złożonych w magazynie zanotowano minimalny spadek, odnotowując ich 183.485 (2009 - 192.361).

Ze złożonych zamówień zrealizowano 165.010 (2009 - 166.290), co oznacza, że wskaźnik zrealizowanych zamówień wyniósł 90% (2009 - 86,45 %).

Liczba zamówień niezrealizowanych wyniosła 18.475 tj.10% (2009 - 26.071, tj.13,55 %) wszystkich złożonych. Z powodu wypożyczenia nie zrealizowano 8,5% (2009 -9,6%) złożonych zamówień. Zmniejszyła się - co także cieszy - ilość niezrealizowanych zamówień z powodu stwierdzenia zagubienia (1,6% gdy w 2009 - 4,0%), co jest wynikiem działań podejmowanych na rzecz kontroli poprawności ustawienia księgozbioru, w ramach których sprawdzono w roku sprawozdawczym przeszło 380 tys. (2009 - 286 tys.) sygnatur.

2. Liczba czytelników zarejestrowanych w roku bieżącym (w BU jak i uprawnionych bibliotekach wydziałowych) wyniosła 28.606 (2009 - 28.078). Usunięto 18.853 (2009 - 6.776) kont nieaktualnych w wyniku czego liczba aktywnych kont czytelniczych wyniosła w BU 48.444 (2009 - 56.146).

3. W Oddziale Udostępniania Zbiorów udostępniono łącznie 568.291 (2009 - 546.788) wol., co oznacza wzrost o 3,9%. Udostępniono:

- w czytelniach 255.976 (2009 - 303.462) wol., co oznacza spadek o 15,6%,
- poprzez wypożyczalnię miejscową: 301.367 (2009 - 243.326) wol., wzrost o 23,85%, w tym: bezpośrednio z Księgozbioru Wypożyczalni 152.549 (2009 -125.073), co oznacza wzrost o 22%, natomiast z magazynu 148.378 (2009 -118.194) co oznacza wzrost o 25,54%,
- poprzez wypożyczalnię międzybiblioteczną 3.389 (2009 - 3.162) wol. co oznacza wzrost o 7,2%,

- w Domach Studenckich 4.698 (2009 - 6.243) wol., spadek o przeszło 25%.

Wypożyczalnia przyjęła 304.812 (2009 - 214.512) zwrotów, z których aż 63.944 tj.21% (2009 - 53.277) stanowiły zwroty przeterminowane, mimo wysłania 8,5 tys. Monitów, a także możliwości elektronicznego sprawdzania stanu konta.

Pogłębiło się negatywne zjawisko nie odbierania w wypożyczalni zamówionych książek 14.708 (2009 -12,5 tys.) wol.

4. Pozostałe agendy Biblioteki udostępniły w tradycyjny sposób 7.345 (2009 - 6.277) jednostek, co daje łącznie 575.636 (2009 - 553.059) rejestrowanych udostępnień. Suma ta nie obejmuje udostępnień zbiorów podręcznych czytelników w ramach tzw. wolnego dostępu do półek.

5. Mimo pewnych niedoskonałości systemu rejestracji udostępnień elektronicznych, w roku sprawozdawczym zarejestrowano łącznie 450 172 (2009 - 260.180) wejść do zasobów e-źródeł. Z zasobów wprowadzonych przez BU do WBC skorzystano 318.000 (2009 - 319.327) razy. łącznie więc zarejestrowano 768.172 (2009 - 578.507) e-udostępnień, które zsumowane z 576.636 udostępnieniami tradycyjnymi dają łącznie 1.344.808 (2009 - 1.131.566) udostępnienia, co oznacza, iż elektroniczne stanowiły 57,1%.

6. Przeprowadzono selekcję Księgozbioru Dydaktycznego Wypożyczalni usuwając 2.477 (2009 - 2.858) nieaktualnych podręczników. Zarejestrowano 131 (2009 - 63) ubytków, powstałych w wyniku zagubień. Wprowadzono do niego 2.265 (2009 -3.140 książek), w wyniku, czego liczył on na koniec roku 88.653 (2009 - 88.996) wol.

7. Kontynuowano akcję zabezpieczania księgozbioru dydaktycznego (foliowanie) i równoczesnego jego oznaczania działowego, wyposażania w kody kreskowe oraz paski magnetyczne ponad 3.600 wol.

8. Wszystkie czytelnice (poza Bibliologiczną) czynne były w soboty do godz.17.00, a trzy z nich w niedziele do 13.00. łącznie czytelnice były dostępne przez 397 godzin w tygodniu.

9. Księgozbiory podręcznych czytelników liczyły 33.492 jednostki wydawnictw zwartych, prasy retrospektywnej, dokumentów audiowizualnych i mikrofilmów oraz blisko 1.400 bieżących tytuły czasopism i gazet.

10. Wypożyczalnia zrealizowała 5.596 (2009 -14.220) obiegówek, a spadek wynika z faktu przejścia ich załatwiania także przez biblioteki wydziałowe.

11. Wskaźnik częstotliwości udostępniania księgozbiorów podręcznych w czytelniach wyniósł 6,54 a dla księgozbioru dydaktycznego Wypożyczalni 1,72

12. Spośród zamówień zrealizowanych do Wypożyczalni w roku sprawozdawczym 99,2% pochodziło z katalogu komputerowego.

X. Działalność informacyjna

1. Biblioteka zapewniała na bieżąco dostęp do 83 (2008 - 69) baz danych, kupowanych samodzielnie oraz kupowanych centralnie przez MNiSzW.

2. Zaproponowana w roku ubiegłym usługa Ask a Librarian, która umożliwia codzienny kontakt ze specjalistami do godziny 23.00, rozwijała się bardzo dobrze, obsługując w roku przeszło 5,2 tys. zapytań.

3. Szkoleniami prowadzonymi przez OIN objęto łącznie 672 (2009 - 1.155) osoby. Ze szkoleń indywidualnych z zakresu korzystania z zasobów elektronicznych skorzystało 131 (2009 - 135) osób.

4. Prowadzono szkolenia z zakresu informacji naukowej, którymi obejmowano pracowników nauki, grupy doktorantów lub studentów, choć z żalem można powtórzyć, że nie wszystkie jednostki organizacyjne UAM korzystają z tych proponowanych rozwiązań.

5. Wdrażając repozytorium instytucjonalne AMUR, odbyto szereg spotkań promocyjnych, przygotowano ulotki opisujące zasady jego budowy, co zaowocowało umieszczeniem w nim 448 pozycji, w tym 184 doktoratów.

6. Powyższe usługi informacyjne uzupełniają formy tradycyjne - zestawienia tematyczne i kwerendy. Wykonano 3 zestawienia tematyczne ze 117 opisami oraz przeszło 450 kwerend z 3,5 tys. opisów.

7. We wszystkich komórkach organizacyjnych nadal na wysokim poziomie utrzymywała się liczba zapytań i informacji udzielanych drogą mailową, które nie podlegają dokładnej rejestracji.

8. Liczba stanowisk komputerowych oddanych do dyspozycji czytelników w gmachu Biblioteki wynosi 62.

9. Nadal podejmowano działania promocyjne realizowane bezpośrednio na wydziałach, intensyfikowano współpracę z telewizją, przygotowywanie ulotek, bieżące informowanie społeczności uczelni poprzez ogólnodostępne komunikaty mailowe. Opracowano zasady

zbierania informacji w ramach BU oraz sposobu ich dystrybuowania na zewnątrz, dostosowując je do potrzeb własnych oraz założeń USI.

10. Zorganizowano 6 dużych wystaw, w tym tradycyjny XV już Poznański Przegląd Książki Naukowej, a także m.in. wystawę świątecznych kart pocztowych; towarzyszącą konferencję nt komików; poświęconą historii Uniwersytetu Wileńskiego; 200 rocznicy urodzin Fryderyka Chopina; pasjom podróżniczym i fotograficznym Rafała Michałowskiego. Współorganizowaliśmy również wystawę z okazji X Światowego Tygodnia Kultury i Języka Włoskiego, organizowana w gmachu PTPN.

11. Nowością stało się założenie profilu BU na portalu społecznościowym Facebook, który trafił w gusta i zapotrzebowania szczególnie młodej grupy użytkowników BU.

XI. System komputerowy i komputeryzacja

- 1.** Zainstalowano 56 zestawów komputerowych kupionych w końcu 2009 roku, likwidując równocześnie 41 stacji starszych; czytniki kodów kreskowych (19 sztuk), dwa switsche, serwer kasetowy, a także specjalistyczne oprogramowanie i inny drobny sprzęt.
- 2.** Zakupiono nowe oprogramowanie niezbędne dla zapewnienia właściwego funkcjonowania sieci komputerowej, którą rozbudowano o 16 gniazdek sieciowych.
- 3.** Napisano oprogramowanie m.in. wspomagające pracę katalogerów, Oddziału Udostępniania Zbiorów oraz Oddziału Czasopism
- 4.** Wdrażając system HORIZON:
 - zainstalowano nową wersję modułu klienta systemu Horizon, na wszystkich komputerach w bibliotekach wydziałowych,
 - wprowadzano na bieżąco zmiany w ustawieniach parametrów systemu służące usprawnianiu jego funkcjonowania, w tym usługi wypożyczeń nocnych,
 - wprowadzono parametry niezbędne dla funkcjonowania w systemie kolejnych bibliotek sieci.
- 5.** Przygotowano szczegółowe zasady udostępniania zbiorów BU.

6. Wobec bibliotek sieci realizowano obowiązki serwisanta sprzętu komputerowego, diagnozując i naprawiając sprzęt oraz instalując oprogramowanie, zapewniając im także pełną obsługę informatyczną
7. Współpracowano ściśle z PFBN oraz firmą Informa w zakresie rozwiązywania problemów bieżących, uczestnicząco w szkoleniach.
8. Sprawowano nadzór merytoryczny i administrowano bazą ogólnopolskiego programu ***Analiza funkcjonowania bibliotek naukowych w Polsce***, a także dostępną dla głównych bibliotek miasta Poznania wspólną bazą druków wielkopolskich z lat 1801-1914.
9. Na koniec roku sprawozdawczego baza liczyła:

	2007	2008	2009	2010
Opisów bibliograficznych	509.244	573.430	608.726	650.362
Pozycji	1.224.783	1.366.244	1.493.975	1.597.037

Oznacza to, że 30% zbiorów bibliotek wchodzących w skład systemu biblioteczno-informacyjnego UAM ujęto już w systemie komputerowym.

XII. Działalność dydaktyczna, naukowo-badawcza, wydawnicza i popularyzatorska

1. Obowiązkowe *Przysposobienie biblioteczne* realizowane w postaci szkolenia zdalnego zaliczyli studenci stacjonarni, ale korzystali z niego także studenci zaoczeni i wieczorowi. Dla zainteresowanych realizowano zajęcia z tego zakresu w trybie tradycyjnym.
2. W szkoleniu wewnętrznym dla nowo przyjętych pracowników systemu biblioteczno – informacyjnego UAM uczestniczyło 9 osób, uzyskując stosowne zaświadczenia; 10 osób brało udział w lektoratach języka angielskiego, 9 niemieckiego. W lektoratach wewnętrznych z jęz. angielskiego, francuskiego i niemieckiego uczestniczyły 32 osoby.

3. Studia Uzupełniające Magisterskie ukończyły 3 osoby, jedna obroniła pracę doktorską, dwie zdały egzamin uzyskując uprawnienia bibliotekarza dyplomowanego; zaocznie studiowało i było słuchaczami studiów doktoranckich oraz podyplomowych 9 osób.
4. Staże w BU odbyło 8 osób z bibliotek polskich w ramach obowiązkowych praktyk awansowych, a 11 pracowników BU odbyło staże w innych bibliotekach krajowych.
5. Kontynuowano kierowanie pracowników na tygodniowe staże zagraniczne w ramach programu Erasmus, które zrealizowało 10 pracowników.
6. Wspólnie z IFP UAM trzeci rok organizowano Studia Podyplomowe z zakresu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, które ukończyło 12 pracowników BU i 12 pracowników Bibliotek Wydziałowych.
7. Kilkanaście osób prowadziło zajęcia w ramach ww. wspomnianych studiów podyplomowych, kilka wykładało na studiach podyplomowych organizowanych przez IFP, WSUS, na kursie dla nauczycieli zorganizowanym przez ODN.
8. Praktyki studenckie odbyło łącznie 12 studentów, w tym najliczniejsza grupa studentów specjalizacji dokumentacyjno-bibliotekarskiej IFP i historii UAM, a także studentka IINiB z UW. Na zasadach wolontariatu współpracowało z BU 3 studentów i absolwentów uczelni wyższych.
9. Zorganizowano 12 zebrań naukowych i spotkań promocyjnych dotyczących m.in. prezentacji wyników badań własnych pracowników, relacji z pobytów na konferencjach, wyjazdów zagranicznych, zagadnień dotyczących problemów współczesnego bibliotekarstwa i ich przełożenia na praktykę BU.
10. Z okazji Tygodnia Bibliotek, zorganizowano 3 wykłady, okazjonalną wystawę, Wieczór w Bibliotece Uniwersyteckiej (zwiedzanie Biblioteki, wykłady, prezentacja muzyki). Uczestnicząc w organizowanych przez UAM Dniach Nauki 3 wykłady i prezentacje tematyczne.
11. W celu przygotowania kolejnego rocznika czasopisma „Biblioteka” 6-krotnie zbierał się zespół redakcyjny, omawiając problemy redakcyjne i wydawnicze, co zaowocowało wydaniem kolejnego tomu, nadal znajdującego się na liście czasopism punktowanych MNiSW (z punktacją 6 pkt.).

- 12.** Zorganizowano międzynarodową konferencję naukową Przestrzenie kultury komiksowej, oraz dwa ogólnopolskie spotkania teoretyczno-warsztatowe na temat: opracowania starych druków oraz języka KABA.
- 13.** W ramach kontaktów międzynarodowych przyjęto 2 gości indywidualnych i 1 osobę realizującą staż naukowy w ramach programu Erasmus. Pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej wyjeżdżali do różnych ośrodków indywidualnie 25 razy w ramach umów o współpracy, projektu Erasmus oraz na konferencje zagraniczne, staże, targi i dla przeprowadzenia kwerend.
- 14.** Wzorem lat ubiegłych z okazji Dnia Bibliotekarza zorganizowano wyjazd integracyjny, tym razem do Bolechowa.
- 15.** W ramach prowadzonych prac naukowo-badawczych:
- 54 osoby wzięły udział w konferencjach krajowych (wygłaszając 27 referatów i przewodnicząc 2 sesjom), a 7 uczestniczyło w konferencjach zagranicznych wygłaszając 5 referatów
 - pracownicy BU opublikowali 1 wydawnictwo zwarte, 35 artykułów w wersji drukowanej i 1 w wersji elektronicznej
 - sześć osób pełniło funkcję członka redakcji rocznika Biblioteka, jedna brała udział w pracach rad programowych czasopism i serii ogólnopolskich; kilkanaście brało aktywny udział w pracach instytucji i stowarzyszeń naukowych, kulturalnych, społecznych.
- 16.** W ramach działalności wydawniczej własnym nakładem Biblioteki Uniwersyteckiej ukazały się: kolejny numer rocznika Biblioteka, 5 tomów w ramach serii Libri librorum oraz 1 praca zwarte.
- 17.** Biblioteka kontynuowała funkcję koordynatora ogólnopolskiego programu prowadzonego pod egidą Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Szkół Wyższych Analiza funkcjonowania bibliotek naukowych w Polsce, realizowanego przez Zespół ds. Standaryzacji.
- 18.** Dr Aldona Chachlikowska otrzymała prestiżową Nagrodę im. Andrzeja Wojtkowskiego.

XIII. Archiwum Biblioteki

1. Na bieżąco przejmowało akta z komórek organizacyjnych BU, przeprowadzało brakowanie akt oraz ich przekazywanie do AP w Poznaniu.

2. Pracownik Archiwum:

- wykonał 19 kwerend (2009 -20),
- opracował 110 nowych jednostek archiwalnych (2009 - 110),
- udostępnił 193 jednostki archiwalne (2009 - 87).

XIV. Zbiory Biblioteki Uniwersyteckiej w Ciężeniu

1. Zrealizowano 87 zamówienia czytelnicze (2008 - 123) oraz wykonano 483 stron kserokopii (2009 - 695).

2. Wygłoszono 48 prelekcji nt. wolnomularstwa i zbiorów masońskich dla grup krajowych i zagranicznych.

XV. Podsumowanie

Ocena roku 2010 pozwala wskazać pewne zagadnienia i tematy, które winny stanowić szczególny zakres zainteresowania tak kierownictwa, pracowników Biblioteki jak i szerzej kierownictwa uczelni w roku 2011. Część z przedstawionych poniżej problemów, sygnalizowana była już w roku poprzednim jako tematy ważne. To, że z różnych powodów nie zostały podjęte czy do końca zrealizowane wskazuje na ich wagę.

1. Prowadzenie dalszych starań o pozyskanie zastępczej powierzchni magazynowej, rozbudowę i remont gmachu przy ul. Ratajczaka. Ponowienie wniosku o uzyskanie środków na remont tzw. „nowej czytelnii”.
2. Dalsza realizacja starań o poprawę sytuacji finansowej wszystkich grup pracowników, w tym zakończenie wdrażania założeń polityki płacowej.
3. Dalsza realizacja ogólnych zapisów strategii, dotyczących szczególnie szerszego otwarcia BU na potrzeby i oczekiwania użytkowników.

4. Zagospodarowanie Czytelni Historycznej i Gazet, zmiana układu księgozbioru w czytelnich, wydłużenie czasu pracy BU w okresie wakacyjnym, pilotażowe otwarcie BU w godzinach nocnych w czasie sesji letniej.
5. Podjęcie działań na rzecz zagospodarowania miejsca po Czytelni Niemieckiej.
6. Wdrożenie opracowanych zmian organizacyjnych, przygotowanie nowej koncepcji pracy dot. kształtowania zasobów, opartej na zespole specjalistów dziedzinowych.
7. Zintensyfikowanie selekcji zbiorów magazynowych zgodnie z zasadą *zerowego przyrostu*.
8. Zmiana systemu realizacji wykonywanych jako prace zlecone.
9. Rozbudowa dostępu do zasobów elektronicznych obcych i własnych jako podstawowego kierunku zaspakajania potrzeb użytkowników, podjęcie digitalizacji katalogu kartkowego.
10. Dalsze uzupełnianie wyposażenia w sprzęt specjalistyczny i komputerowy, w tym samoobsługowe skanery dla czytelników.
11. Rozwój form i zakresów szkoleń, konsultacji dla bibliotekarzy jak i różnych grup użytkowników, w tym szczególnie systemowego kształcenia dla doktorantów, a także nowych form świadczonych usług.
12. Utrzymanie wysokiego poziomu współpracy z jednostkami centralnymi oraz poszczególnymi bibliotekami w zakresie opracowania zbiorów.
13. Rozbudowa repozytorium instytucjonalnego AMUR.
14. Dbłość o wysoki poziom merytoryczny pracowników, m.in. poprzez podtrzymywanie aktywnego ich udziału w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, realizację wyjazdów studyjno-szkoleniowych, a także intensyfikację specjalistycznych szkoleń prowadzonych przez podmioty zewnętrzne.
15. Intensyfikację działalności naukowo-badawczej i działań wydawniczych.
16. Aktywne włączenie się w obchody jubileuszu 400-lecia Uniwersytetu w Poznaniu.

Opracował: dr Artur Jazdon

Klasyfikacja rzeczowa nowych wpływów wg dyscyplin wiedzy

Symbol	Dział	2009 wol.	%	2010 wol.	%
A	Języki informacyjne, encyklopedie, prasoznawstwo	208	1,24	199	1,08
B	Bibliotekoznawstwo	101	0,60	188	1,03
C,D,E	Historia, Nauki pomocnicze	1.880	11,20	1865	10,17
Ew-Ez	Kultura	327	1,95	354	1,93
F	Wojskowość	134	0,80	155	0,84
G,H,	Nauki społeczne, Ruchy społeczne	869	5,18	1091	5,95
I	Socjologia	273	1,63	303	1,65
K	Ekonomia	1.440	8,59	1337	7,29
L	Prawo	1.219	7,27	1400	7,63
M	Sztuka	1.190	7,10	1525	8,31
N,O,P,Q,Z	Filologie	4.330	25,82	4813	26,23
R	Filozofia, Psychologia	624	3,72	733	4,88
S	Pedagogika	946	5,64	1167	6,36
T	Religioznawstwo	1.897	11,31	1886	10,28
U	Geografia	328	1,96	295	1,61
V	Matematyka, Astronomia	98	0,58	101	0,55
W	Nauki przyrodnicze	434	2,59	375	2,04
X	Medycyna	189	1,13	169	0,92
Y	Technika, Rolnictwo, Leśnictwo	283	1,69	390	2,13
łącznie		13.446	100,00	18.346	100,00

